

Magyarország épületei 1896-ban tetőzetük és falazatuk szerint

A **“Magyarország épületei tetőzetük és falazatuk szerint”** című, több mint százéves, színes, magyar-német feliratozású térképlapra az **Országos Széchényi Könyvtár Térképtárának** katalógusát lapozgatva, véletlenül találtam rá.

A térképlapot **Posner Károly Lajos és Fia** térképészeti műintézete metszette és nyomtatta, Budapesten, **1896**-ban.

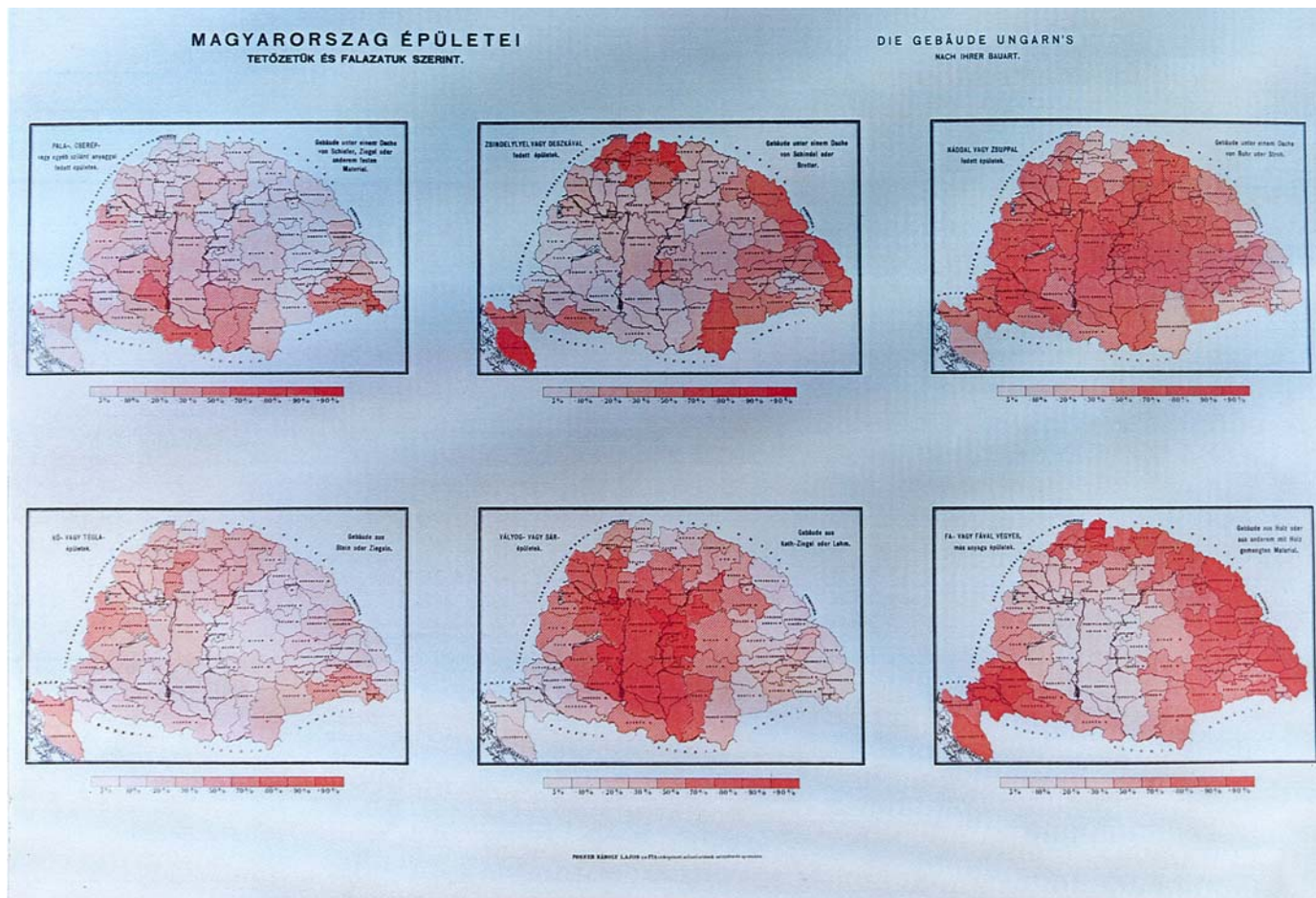
A térképlapon hat térkép található, közülük három a tetőfedőanyag féleségek (pala vagy cserép, zsindely vagy deszka, nád vagy zsúp), három a falazóanyag féleségek (kő vagy tégl, vályog vagy sár, fa vagy fával vegyes) elterjedtségét mutatja be az akkori Magyarországon. A térképek egyenkénti mérete: 13,0×8,5 cm, az egész térképlap alig valamivel nagyobb az A3 méretnél.

Építőanyagok elterjedtségéről eddig ilyen statisztikai feldolgozást, térképi ábrázolást nem láttam, ezért úgy gondoltam, hogy felhívom rá a kedves Internező figyelmét, már csak a térkép antik volta miatt is.

Ha az ember a térképek “folthatását” figyeli meg, akkor abban a régiók gazdaság- földrajzi lehetőségei tükröződnek. Az építőanyagokat túlzottan messzire bizonyára nem szállították, hanem igyekeztek a házépítéshez környékbeli anyagokat beszerezni. Míg zsindelyt, deszkát, fát elsősorban az ország erdővel borított hegyvidékein használtak építőanyagként, addig a síkvidéken inkább náddal, zsuppal, vályogból, sárból építkeztek. A pala, cserép, kő, tégl anyagú épületek száma viszonylag nem volt nagy, elterjedtségük az előzőeknél talán egyenletesebb volt.

A térképlapot az **Országos Széchényi Könyvtár Térképtárának** Olvasótermében bárki tanulmányozhatja. A térképlap nyilvántartási jele: TM 5445. A térképekről fénykép is rendelhető. Éltem a lehetőséggel többek között azért, hogy a térképlapot honlapunkon, - ha sajnos nem is olyan minőségben, mint az eredeti, de - a kedves Internetező fáradtság nélkül megtekinthesse.

Ha a térképlapon a kis térképekre kattintanak, akkor azok kinagyítva jelennek meg a képernyőn.

A térkép készítő **Posner Károlyról és Fiáról** az 1893-1896. között megjelent “**A Pallas Nagy Lexikona**” XIV. kötetében - kisebb formai igazításoktól eltekintve - a következőket olvashatjuk:

“**Posner Károly Lajos** lovag, nagyiparos, született **1822**-ben, meghalt **1887**-ben. **1852.** alapított és ma is a legkiválóbb műintézetének keretébe fokozatosan felvette a könyvnyomdászat, a litográfia és a műkönyvkötészet ágait, **1884.** pedig néhai **Trefort Ágoston** vallás- és közoktatásügyi miniszter buzdítására a térképészet műiparágát is meghonosította hazánkban. A grafikai ipar és általában a papírkereskedelem sokat köszönhet **Posner fáradhatatlan munkálkodásának.** Mint kiállítási biztos szerepelt az **1871**-iki londoni, **1873**-iki bécsi s **1882**-iki triesti kiállításon; **1885**-iki országos kiállításunk munkálataiban is igen tevékeny részt vett. A király sok és kiváló rendjellel tüntette ki; **1873.** őt, valamint utódait a lovagi rangra emelte; **1885.** királyi tanácsossá tette. Műintézetét még életében egyetlen fiának, **Posner Alfréd** lovagnak adta át, ki a hazai iparnak nem kevésbé fáradhatatlan előharcosa, a grafikai iparnak hazánkban legelőkelőbb művelője; e lexikonnak műmellékletei nagy részben az ő intézetében készülnek.”

Vissza a

Noteszlapok abc-ben

Noteszlapok tematikusan

tartalomjegyzékhez